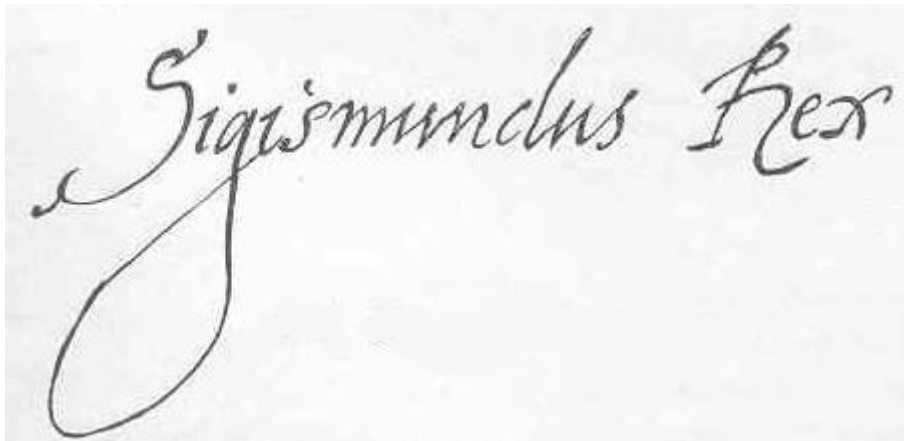

JAN DOSTYCH

**KATALOG PÓŁTALARÓW
KORONNYCH
ZYGmunTA III WAZY**

AKTUALIZACJA NA DZIEŃ 28.11.2020

Póltalary Zygmunta III Wazy były bite w mennicy bydgoskiej w latach 1620, 1622 i w latach 1628 – 1632. W roku 1620 i 1622 były to talary lekkie o wadze 10,1 grama i średnicy 33-34mm. Były to tzw. talary groszowe, odpowiadające wartości 15 groszy stąd cyfra 15 na rewersie póltalara z 1622 roku. Póltalary te są wybitnie rzadkie i opisywane są w katalogach jako R8. W latach 1628-32 były wybijane póltalary normalne, czyli ciężkie zwane też w epoce imperialnymi /czy też cesarskimi/. Powinny ważyć 14,4g z tego 12,6 g czystego srebra i mają średnicę 34-38mm. Póltalary te są monetami bardzo rzadkimi. Mój adres do korespondencji to: wazowiekatalog@vp.pl

A nasz katalog chciałbym zacząć od 2 ciekawostek które często nie są ilustrowane nawet w katalogach specjalistycznych. Pierwsza to odbity w formie klipy ort 1621.

Moneta w zbiorach Muzeum Narodowego w Warszawie

Waga 30,46g , średnica 35,5x35,5mm

SIGIS:III.D:G:REX.POL.M:D:LIT :RVS.PRVS:MAS / •	SAM:LIV:NECO:SVE⊗GOT.V AN:Q:HRI:R /	MNW28082	R8
--	--	----------	----

Druga ciekawostka to ort z 1628 roku z mennicy Bydgoskiej bardziej przypominający półtalara niż orta i z tego względu nazywany jest też ćwierćtalarem. Waga 6,82g, średnica 30,0mm

Moneta w zbiorach Muzeum Narodowego w Warszawie

SIGIS:III:D:G.REX.POL:M:D:L:RVS: PRVS:MAS	• / +	SAM:LI:NE:NO:SVE⊗GOT:VAD:Q. H:REX	/ ⊗	MNW28083	R8
--	-------	--------------------------------------	-----	----------	----

PÓŁTALARY

1620

Moneta w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie, zdjęcia wykonała Pracownia Fotograficzna Muzeum Narodowego w Krakowie

P20.1.01	SIGIS:III:D:G.REX.POL:M:D:LI T:RVS:PRVS:MAS	/ •	SAM:LIV:NEC:NO:SVE⊗GOT: VAND:QHRI:REX	/ •	MNK13546	R8
----------	--	-----	--	-----	----------	----

Na rewersie przedzielone tarczami herbowymi litery **I• - V•E**, poniżej tarcz herbowych
16-herb SAS-20, średnica 33,5mm; waga 9,74g

1622

Moneta w zbiorach Muzeum Narodowego w Krakowie, zdjęcia wykonała Pracownia Fotograficzna Muzeum Narodowego w Krakowie

P22.1.01	SIGIS:III.D:G.REX.POL.M.D.LI T.RVSS.PRVSIAE.MAS • / +	SAM:LIV:NEC.NO.SVE⊗GOT.V AN:Q:HRI.REX + / +	MNK13547	R8
----------	--	--	----------	----

Na rewersie przedzielone tarczami herbowymi cyfry 16 – 22, litery II - VE, cyfry 1 – 5, poniżej tarcz herbowych herb SAS, średnica 34,7mm, waga 9,11g

1628

Data 16 – 28 pod tarczami herbowymi /Hobbista 2/237/

P28.1.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L .RVS.PRVS.MAS / ✠	SAM.LIV.NEC.NO.SV⊗GO.VAD .Q.HRI.REX + / +	MNK P-13548 Hobbista 2/327	R7-8
----------	--	--	----------------------------------	------

Poniższe półtalary z 1628 roku różnią się nieznacznie popiersiem króla. Nie jest to dziwne, bo stemple były robione ręcznie. Podzieliłem je w zależności od ozdobników na rewersach między II i datą.

P28.2				R5
P28.2.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L .RVS.PRVS.MAS / ☼	SAM.LIV.NE.NO.SVE⊙GOT.VA D.Q.HRI.REX / +	NAN 5/85 69/276	R6
P28.2.02	/ ☼	/ ☼	12/170	R7
P28.2.03	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L .RVS.PRVS.MAS / ☼	SAM.LIV.NE.NO.SVE⊙GOT.VA D.Q.H.REX / ☼	23/195 60/283	R6
P28.2.04	/ ☼	/ ☼	MNW	R6
P28.2.05	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L .RVS.PRVS.MAS / ☼	SAM.LIV.NE.NO.SV+⊙GOT.VA D.Q.H.REX / +	19/196, MNW	R6
P28.2.06	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L .RVS.PRVS.MAS / ☼	SAM.LIV.NE.NO.SV☼⊙GOT. VAD.Q.HRI.REX / ☼	MNW, YL	R6
P28.2.07	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L .RVS.PRVS.MAS / ☼	SAM.LIV.NE.NO.SVE☼⊙GOT. VAD.Q.H.REX / ☼		R7

P28.3				R6
P28.3.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L IT.RVS.PRVS.MAS + / ☒	SAM.LIV.NEC.NO.SVE⊙GOT.V AD.Q.HRI.REX / ☒	WAG 56, 16/356	R6
P28.3.02	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L IT.RVS.PRVS.MAS + / ☒	SAM.LIV.NEC.NO.SV⊙GOT.VA D.Q.HRI.REX /	MNK	R7
P28.3.03	SIGIS.III.D.G.REX.POLO.M.D .LIT.RVS.PRVS.MAS + / +	SAM.LIV.NEC.NO.SV⊙GOT.VA D.Q.HRI.REX /	YL	R7

P28.4				R6
P28.4.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L .RVS.PRVS.MAS / ☒	SAM.LIV.NE.NO.SVE⊙GOT.VA D.Q.HRI.REX / +	Kunker 107, 41/170	R6
P28.4.02			51/255	R6

P28.5				R6
P28.5.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L .RVS.PRVS.MAS / ☘	SAM.LIV.NE.NO.SVE⊙GOT.VA D.Q.HRI.REX / ☒	Kunker 292	R6
P28.5.02			24/233	R6

P28.5.03	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L .RVS.PRVS.MAS / ☒	SAM.LIV.NE.NO.SV ☒ ⊙ GOT. VAD.Q.HRI.REX / ☒	MNK	R7
----------	--	--	-----	----

Na koniec ciekawostka, którą znalazłem na jednym z półtalarów oglądanych w muzeum. Na rewersach półtalarów i talarów Wazów jest order złotego runa zawieszony na łańcuchu. Między łańcuchem a orderem na półtalarach jest albo krzyżyk „+”, albo „x”. W tym półtalarze grawer umieścił piękny krzyżyk, przypominający współczesne ordery, a ponieważ moneta została wybita niecentrycznie to orderu złotego runa prawie nie widać.

1629

P29				R6
P29.1.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L.R VS.PRVS.MASS / ☒•	SAM.LIV.NE.NO.SVE ⊙ GOT.V AD.Q.HRI.REX /	Ku 165/883, YL	R6
P29.1.02	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.LIT. RVS.PRVS.MAS / ☒	SAM.LIV.NE.NO.SVE ⊙ GOT.V AD.Q.H.REX / ☒	MNW28747	R7
P29.1.03	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D.L.R VS.PRVS.MASS / ☒•	SAM.LIV.NE.NO.SVE ⊙ GOT.V AD.Q.H.REX / ☒	MNK13555	R7

1630

Szeroka półpostać króla

P30.1				R6
P30.1.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D&LI. RVS.PRVS.MASO • / :	SAM.LIV.NE.NO.SVE*GOT.VAD. Q.HRI.REX / :	YL, PDA 10/509 PNAN 1/11	R6
P30.1.01A	/ •	/ :	MNK13557	R7
P30.1.02	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D&LI. RVS.PRVS.MASO / •	SAM.LIV.NE.NO.SVE:*GOT.VAD .Q.HRI.REX • / •	MNW 28751	R6-7
P30.1.03	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D&LI. RVS.PRVS.MASO • / :	SAM.LIV.NE.NO.SVE:*GOT.VAD .Q.HR.REX • / •	MNK13558	R7

Wąska półpostać króla

P30.2				R5-6
P30.2.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.&M.D.LI. RVS.PRVS.MASO + / +	SAM.LIV.NE.NO.SVE*GOT.VAD. Q.HRI.REX / :	44/347, Ku 154/2040	R6
P30.2.01A	✿ / ✿	/ :	Ermitaż131 6	R7
P30.2.02	SIGIS.III.D.G.REX.POL.&M.D.LI. RVS.PRVS.MASO + / +	SAM.LIV.NE.NO.SV*GOT.VAD.Q. HR.REX • / •	YL	R6

P30.2.03	SIGIS.III.D.G.REX.POL.&M.D.LI. RVS.PRVS.MASO + / +	SAM.LIV.NE.NO.SV*E.GOT.VAD. Q.HR.REX • / •	www.zbior.com	R6
P30.2.04	SIGIS.III.D.G.REX.POL.&M.D.LI. RVS.PRVS.MASO + / +	SAM.LIV.NE.NO.SVE*GOT.VAD. Q.HR.REX • / •	MNK13559	R7

1631

Wąska półpostać króla

P31				R5
P31.1.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D&L IT.RVS.PRVS.IMASO • / ✘ •	SAM.LIV.NEG.NO.SVE*GOT.VA D.Q.HR.REX • / •	37/202 , Ku 175/2711	R6
P31.1.02	• / ✘	+ ‡ / ‡ +	36/242	R6
P31.1.03	/ ✘ •	• / •	Ku 115	R7
P31.1.04	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D&L IT.RVS.PRVS.IMASO • / ✘ •	SAM.LIV.NE.NO.SVE*GOT.VAD. Q.HR.REX • / •	www zbior.com	R6
P31.1.05	• / ✘ •	/ •	PNAN 4/81	R6-7
P31.1.06	/ ✘ •	• / •	Muzeum X Czartoryskich	R7
P31.1.07	•• / ✘ •	SAM.LIV.NE.NO.SVE•*GOT.VAD. Q.HR.REX •• / ••	MNW28754	R7
P31.1.08	• / ✘ •	•• / ••	MNW 2730/6947	R7
P31.1.09	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D&L IT.RVS.PRVS.IMASO • / ✘ •	SAM.LVN•E.NO.SVE•*GOT.VAD .Q.HR.REX • / •	MNK13562, 10/200	R7
P31.1.10	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D&L IT.RVS.PRVS.IMASO • / ✘ •	SAM.LIV.NE.NO.SV*GOT.VAD.Q. HR.REX • / •	65/18	R7

1/ Czapski opisuje półtalar z Ermitaża /nr 1333/ z innym napisem otokowym, Av SIGIS.III.D.G.REX. POL.M• &•DLIT.RVS.PRVSIE.MASO, Rv jak P31.2.02, jest to prawdopodobnie odmiana z wąską półpostacią króla, ale zdjęcia tego talara nie widziałem.
2/ Na aukcji Dr.Eugen Merzbacher 28-29.04.1903 lot 198 jest półtalar 1631 z początkiem rewersu: SAM•LVN•E•NO•SVE itd. ale zdjęcia nie widziałem /P31.2.09?/.

1632

P32.1				R7
P32.1.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.M.D&LI T.RVS.PRVS.IMASO • / ☒•	SAM.LIV.NE.NO.SVE⊙GOT.VAD.Q. HR.REX • / :	Frankiewicz 259	R7-8
P32.1.02	/ ☒•	• / •	MNW 2730/6943	R7-8
P32.1.03	• / ☒•	• / •	MNK13564	R7-8

P32.2.01	SIGIS.III.D.G.REX.POL.E&T.SV EC.M.D.LIT.RVS.PRIV •• /	SAM.LIV.NE.NO.SVE⊙GOT.VAD.Q. HR.REX / •	PNAN 2/67	R8
----------	--	--	-----------	----